

М. ТАРНОВСЬКИЙ

„ПАТРІОТИ”

ВИДАНЕ УКРАЇНСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ АМЕРИ-
КАНСЬКОЮ СОЦІЯЛІСТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ.

ЦІНА 10. ЦЕНТІВ.

NEW YORK, N. Y., U. S. of A.

1918

THE ROBITNYK PUBL. & PRINTING CO., Inc.
222 East 5-th Street, New York, City.

2007
2012

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАІВ ЄДНАЙТЕ СЯ!

МИКОЛА ТАРНОВСЬКИЙ

„ПАТРІОТИ”

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

42775

ВИДАНЕ УКРАЇНСЬКОЮ ФЕ-
ДЕРАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОЮ.
СОЦІЯЛІСТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ.

1918

З друкарні “Робітника”.

222 East 5-th Street, New York, City

17-

КО. ЗІГАНДР ФАДЕЮСЬ ЕТАНДОР

ВИДАВНИЧАТ АБОРИК

ПРЕДМОВА.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ І ТОВАРИШІ, СПІЛЬНОІ НЕДОЛІ НА ЧУЖИНІ!

Пишучи от-сих “Патрістів” — я мав на думці представити, короткий перебіг нашої минувшини, а головно вказати на те, — що було причиною нужди, — якої довелось зазнати дідам — нашим — і правдідам...

До висказаня от-сеї думки, — в повній мірі — причинились сучасні обставини, коли то на жаль більша часть українського робітництва даєть ся обдурити безсовістним провідникам, — котрі тільки, що патріотизмом хвалять ся, а доля працюючого люду, — їх не більше обходить, — як обходило се, — лютого ворога царя — Миколу II-го!..

Ми справді чуємо — від наших патріотів — богато про минувшину України і говорить ся там також, про кривди заподіяні українському народові, але про те, що було головною причиною от-сих кривд, у них нема найменьшої згадки, а хоч де і є, то все так оброблено, щоб тільки змилити слід та кинути підозріне, на кого іншого, а не на дійсних — виновників, каригідної справки!..

Приміром кажеть ся, що — найзавзятійшими ворогами українського народа були — свого часу — Турки, Татари та Ляхи; що правда, те годі заперечити, але розваживши те — що діялось в самому нутрі України — то мимоволі приходить ся до заключення, що — сто раз більшими ворогами — являлись свої рідні — так звані — патріоти висшого степеня, — князі, гетьмани, бояре, пани та ріжнородні підпанки!

Коли увесь народ ішов боронити край, перед нападом ворогів, то наші "благородні" патріоти в столиці, — радили над тим як-би то піднести більші податки та наложить ще тяжше ярмо на своїх підданих!

Бувало і таке що — коли один князь воював з татарськими ордами. — то другий знова переходив у ворожий табор, та помогав мордувати таких-же самих християн — як він!

(Розуміється що не князі билися з собою, — а народ з народом.)

Не лучше діялось і за гетьманщини; Записано єсть, що — гетьман лівобережної України — Самійлович, воював з тодішим гетьманом правобережної України — Доротенком, тільки за те щоб одержати гетьманську булаву, над цілою Україною — по обох берегах Дніпра..

І не вагались они розбивати один український народ на дві грулі, — та підбурювати — щоб мордували себе — як найзавзятійші вороги! ..

Такі то були, ті наші князі та гетьмани і лиха їхня господарка була в державі; Кождий з них дбав тільки про себе, а про добро народа їм і не снилося! ..

Ось як звісний український поет — Володимир Масляк — загадує про часи князівства та гетьманщини:

“Як на нас впала пітьма неудачі,
Ми не питали, де сього причини.
Ніг не лічивши, не могли стояти,
О своїх силах ані пів години.
І князі наші і наші гетьмани,
На суть народну лиш з верха смотрели;
Латано стелю, пошивано стріху,
Але підлоги аж до споду гнили!”

Або ще лутший образець дає нам,

Шевченко, представляючи жите одного патріота - князя, "на нашій Україні" в котро-го то:

"Бувало літом і зимою,
Музика тне; вино рікою
Гостий неситих заливає,
А князь аж синій походжає,
Та сим несьмілим налива',
Та ще й покрикує "віват!"
Гуляє князь, гуляють гості —
І покотились на помості ...
А завтра знову ожива,
І знову пе і знов гуляє ...
І так за днями день минає ...
Мужуцькі душі аж пищать;
Судовики благають Бога ...
Пчници знай собі кричат:
"І патріот! і брат убогих!
Наш славний князь! віват! віват!
А патріот, убогих брат,
Дочку й теличку однимає
У мужика ...

Не лутше дієТЬ ся і за наших часів;
От тепер "хвалити бога" у нас на Україні, гетьманщина та німеччина, а все те завдяки тій патріотичній "Раді" — котра так славно приладила сіти для українського народа, а сама перетворилася в гетьманський кабарет! ..

І от до чого довели сучасні наші патріоти; Народ тільки що позбув ся, царя, лютого, — аж ту нова опіка, — з над Рену! Радуй ся Україно!..

Усі просвічені народи прямують до чогось лутшого — нового, а Ти український народе одержав те чого позбули ся, прадіди Твої — більше як двісті літ тому — назад, —

Ти одержав гетьмана!

Нісвій гнобитель, новий ворог — котрий тільки чигав на те щоб Ти повірив, на масні слова!..

А тепер, то вже спокійно клятий Німець забирає, пшеницю із Твоєї комори..

Такий то патріотизм наших “благородних” патріотів...

Такі були князі, такі гетьмани, такі і сучасні патріоти, — потомки гетьманські, та “високо-вчені” редактори;

І ми дивлячись на них та на їхню роботу, можем съміло сказати за — Шевченком що—

Доборолась Україна,
Де самого краю;
Свої діти гірше ката
Єї розпинають!..

На такій то підставі Товариши — земляки мої — пишу я от-сих “Патріотів”, та

можливо що -- де-кому не до вподоби будуть они, — але я буду радий з того що сказав те, що хотів і що повинен був сказати!..

Автор.

„ПАТРЮТИ”

А кров, за сльози, за руїни—
Що навістили Україну,
З ласки неситих хижаків —
Прийдеться тут мені повстати
І явно де-що розказати, —
Чому і як народ терпів’

**

Були колись князі на Русі,
Прегорді вражії пани, —
Що братолюбієм хвалились,
А між собою так сварились,
Немов собаки ті!.. Они —
Князі от-ті неситі,
Щоби на ділу довершити,
Хто лутше вміє панувать
І хто із них по ріднім батьку
Одержать має більше спадку —
За те веліли воювати,
Та посылали свої стада,
І так з громадою громада,
На смерть провадила війну,

А наші князики сиділи —
Аж поки міра захотіли, —
Тоді при меду і вину,
Сходили ся і цілувались
І знов по своєму братались,
А як попились, — то знова
Счиняв ся спір — різня нова!..

От так народ ішов до бою,
Точити кров невинну свою,
За вражих трутнів — ледарів,
Та доборов ся аж до того,
Що із лицарства боєвого
Осталось стадо нуждарів,
А хитрі князики зібрались,
Та із Ляхами побратались, —
(Щоб поміч дали ті для них...)
Се чиста правда, а не съміх, —
Що патріоти ті преславні. —
Князі на Руси стародавній,
Ішай поженились у Ляхів,
А своїх вірних — нуждарами
І безпомічними рабами,
Віддали польским королям,
Й самі теж польщитись почали,
Та враз з Ляхами вже здирали
Шкуру з покірних мужиків,
І довели они до того,
Що з Руси стало ся нічого
Тільки руїна і степи;
Хиба що дехто із неволі

Втікав від пана, та в степах, —
Знайшовши рівну дружину, —
Чекали вільної хвилини —
Щоби помститись на катах!..

Зразу хижакством занимались,
От сі недавні наймити,
А вже пізніше — то збирались,
В могучі полки, — щоб іти,
На Турків, нехристів — Татар;
Було, густійше чорних хмар,
Ізкривали море байдаками,
У Царгороді аж були!
І сьвіт здумів ся хижаками,
Як вісти про таких пішли,
Що Турків славно так голили,
З грошей і всякого майна!..
Страшна — як бачите — війна,
Та для хижакства се нічого, —
Ішли собі — “немов до бога”,
На смерть із усміхом в устах,
А що завзято воювали,
То й слави трішечки придбали,
От сі, нетяги - хижаки,
І звісні своїми ділами,
Вжеуважались лицарями,
А прозивались **к о з а к и !**

**

Почули наші “патріоти”,
Колишні князики — пявки, —
(Що в польські вбрались жупанки

І з Ляхівками поженились...)
Почули те, тай зажурились:
“Ану-ж повстануть наймити,
В сильну могучую державу
І за свою колишню справу,
Звелять помстити ся на них!!.”
І голос гордости притих.
А на то місце страх безмірний
У їхні душі загостив..

Та щоб від лиха відвести, —
Взялись на хитрощі — до діла, —
І хоч вже іскра — волі — тліла,
На тих степах — на Україні,
І хоч гуляли по руїні
Напів підпиті козаки —
То наші князики - пявки,
До них поволи підлизались
І свої руки подали,
Та для вигоди побратались
І знов до того довели,
Що іх старшими вибирали
І ріжні почести давали; —
Бунчук, булаву, хоругов...
І знов текла мужицька кров,
За трутнів своїх - ледарів —
Гетьманів славних лицарів!..
Колись рішало ся різнею —
Щоб поділити ся землею,
А що землі у них до волі, —
То гинуть люди в чистім полі

Для справи старших і для слави
І за гетьманській булави!..

От-так змінилась їх натура,
Мабуть те все що їхня шкура
Не та осталася на них....

**
**

На час якийсь — сей глум притих
І вже здавалось що народу,
Заблісла зоря свободи —
Аж ту в додатку до біди,
Ляхам захтілось панувати,
Та нуж гетьманів воювати! —
(Щоби керму від тих забратъ.)
А ще Богдан — як розізвив ся,
Та із Чаплинським посварив ся, —
А після суду короля —
(Щоби за своє відомстить ся.)
То аж до Січи почвалав
І всіх до бою збунтував!..
Знова почала ся різня, —
Сим разом вже не з бісурманом,
А з братом своїм Славянином —
З Ляхом — (таким-же хижаком,
Як ті князикі - гетьмани —
Що завдали Вкраїні рани!..)
І потекла козацька кров,
За славу гетьмана — булаву.
Та за бунчук і хоругов!..

**
**

Та вже як справа покінчилася —

Ляхів прогнали козаки,
А Україна опинилась,
(Із ласки гетьмана — таки)
В московських петлях і қайданах, —
Віджила кров в козацьких ранах
І потекла старим Дніпром,
Тоді побачили розгром
Своєї волі — козаки,
Пізнали що таке пявки,
Щей свої рідні не чужії, —
На позір праведні — святії, —
Як під царський прийшли покров,
Забули свою “рідну кров”,
Та п'омосковцілись катюги
І дожидаючи заслуги,
Давили своїх -же братів
Вільне козацтво у неволі.
Ще гірш колишніх наймитів!...

**
*

Терпів народ наш много лиха,
Ta вже такого як отсе, —
Ніхто — здаєть ся не знайде —
Щоби і съвіт і цілій проіхав! —
Бо наші шляхтичі —бояре,
В Московщині собі гуляли,
А за Вкраїну ні ду-ду!...
Сами привели на біду
Ta полишили на поталу,
Отсих нещасних козаків,
Що повернули в наймитів

Цареви клятому на хвалу!..

**

На ділу вже України не було,
Тільки усюди ще гуло,
Від ріжних криків і протестів,
Та від жажди тяжкої мести —
І ще сильніші де-не-де,
Точили битви з Москалями,
(Зглядно з московськими царями)
А вже Мазепа як упав —
Що під Полтавою стояв —
Разом із шведськими військами, —
Тодіувесь сей рух пропав!
І від тоді вже літ зо двісті,
Зносив неволю наш народ.
І ненаситцям для вигод,
Палати ставив — мурував, —
(Кажуть що сам-же Петроград,
Тільки на трупах і повстав, —
На трупах тих-же козаків!..)
А кождий з наших князиків, —
Що патріота удавав, —
Сидів спокійно та сповняв
Начальні розкази царя,
І де підняла ся зоря, —
Визвольна думка між рабами,
То патріоти ті ділами,
Все доказали свою ціль, —
Що тільки перла їх до того,
Щоб земляка таки своєого,

Продати за маслак і хміль!...
І призабули Україну,
Тільки над бідним мужиком,
Знущались тяжко, до загину,
І гірше гудили як псон!...

**

Поволи, поволи і сьвіт поступає,
І сонце вже сходить і лучі горяте,
Щеза чорна мара, усюди свитає
І діла нові ідуть — не стоять!
Дрожить Україна у царській петлиці,
Народ виглядає полекші — і жде,
І тяжко ридає, з недолею беть ся,
І правди чекає — а правди нігде!
Кроваві ріки течуть в Чорне море,
Тюрма і каторга єдина судьба,
Недовго, недовго — як грім розва-
лить ся
Народного гніву, велика клятьба!
Терпить Україна — єї-ж патріоти,
Потомки гетьманів і руських князів,
У паньству гуляють, про себе лиш
дбають,
На що дали доказ вже сотні разів;
Коли всі народи, у дикому шалі,
Під напором своїх князів і царів,
Чинили масакру і нищили все те
Над чим заходились сотками років,
То «наші» потомки гетьманської сла-
ви,

Також потягнули, на кляту різню,
І «славно» точили кров братню ріками
За царськую ласку — за рангу марну!..
Та сьвіт поступає, вже дніє свитає,
Народ вже підняв ся з відвічного сну,
Протер свої очи, а поклик рокоче:
«Витай пролетарю визвольну весну!»

**
*

Ту знов патріоти взялись до ро-
боти,
І нищать все добре — що сили у них,
Щоб тільки порядки старі приверну-
ти, —
Бо їх рабська служба — в порядках
старих!..
Пропало! Царя вже не стало, —
За керму ведеться завзята борба, —
Чи мають рядити старі патріоти, —
**Чи ряд пролетарський наставить судь-
ба!?**

Одно лиш, — одно замітним єсть,
А се патріотів ганебні діла, —
Потомків гетьманських — князів хри-
стянських,
Що ціль їх — супроти народа звела;
Ратують порядки, дідів своїх спадки,
Щоб далі народом рядить, —
На поміч прокляту — взывають — Ні-
моту,
— Щоб рух пролетарський здавить!..

О честь патріоти! За вашу роботу
Народ вас осудить колись;
За вражі химери «царів і кайзерів»
Весь съвіт до розправи візьмесь!..

Е П І Л Й О Г .

Пробачте братя мої милі,
Що за діла такі узявсь,
І України — вражу долю,
Кладу на ріvnі мому болю —
Що десь в душі моїй закравсь, —
А патріотів тих преславних,
Князів — гетьманів хитросправних,
Замість славити — вихвалять, —
Кладу на ріvnі з ворогами, —
Катами лютими — царями —
Що звикли тільки панувать!...
І так по черзі чешу з рідка,
Щоб кождий з них мов та ягідка,
Перекотив ся під перо!...
Та може бути що на лихо,
Знайдеть ся хто і скаже з тиха,
«Що не мое у тім діло
І не мені таких судити
Премудрих, славних і великих, —
На те «учених» становлять!..»
Нехай і так — я не від того,

Щоб для добра людства усього,
Заткати рота і мовчать, —
Але скажіть — же «ради бога», —
Яка найлутшая дорога —
Щоби добитись до мети?...
Чи-ж можна тихо так сидіти —
Як наші «вчені» паразіти,
Катам віддалисі в наймити, —
А люд робучий загибає
Шукає правди — виглядає,
Учених просить: «Поможіть!»
А їм про те ані не снить ся,
Усякий тільки і сьміється, —
Та оминає здалегіть!...
Тому то братя мої милі
Узяв ся я за те діло.
Яке оноді скрізь було,
На тій нещасній Україні,
Страшній — незавидній руїні, —
І не вагаюсь змалювати,
Князів — гетьманів — «патріотів»,
Котрі — мов Юди «Скаріоти»,
Тільки і звикли торгувати,
Убогим своїм просто — людом,
І за ненависну облуду,
Веліли кляті воювати!...

**

Нераз, не два вже говорилося,
Про те-що діялось — творилося,
Над тим нещасним мужиком,

Як всякі свої і чужії,
Сплітали пута віковії,
Та ще грозили пястуком!
Не раз не два ми те читаєм,
І так ніби то розважаєм, —
Яке то діялось колись,
А туж заплющили ми очі,
На жаль і бачити не хочем,
Які між нами розвелись,
«Великі» «мудрі» та «учені»
Разом і съвітські і съячені
У темноті, народ держать,
Кругом розсілись мов ворони,
Порозпускавши бистрі шпони,
На жир чекають і кричат!...

**

Тепер вже годі замовчати, —
Бо думка преть ся — розказати,
По правді — як оно було,
Колись на Руси — Україні,
І як тепер на тій руїні
Ведуть они своє діло;
Усі «премудрі» і «великі»,
Що тільки шуму, тільки — крику,
Навикли часто піднімати,
За теє тільки тепер бють ся
І патріотами зовуть ся,
Щоби гарненько панувать.
Над меншим братом — що в недолі
Тремтить і жде съятої волі,

Та далі тягне те ярмо, —
Котре князі ще наложили,
Потім гетьмани, що водили, —
Поки цареви продали!..

**

Такі преславні патріоти,
І ту між нами розвелись,
І де не підеш придивись;
Кричать, горлають і кленуть,
І зраду тому закидають
Та пройдисьвітом називають,
Хто тільки йде на праву путь!..
Попи, дяки, пани — доктори, —
Усюди звісні редактори,
Взяли ся нищити усе
Що йде до єдності і волі, —
До щастя людського і долі, —
Що съвіту рівність принесе!..
В додатку ще такі причинки, —
Як своєрідній Починки, —
Кричать, горлають — скавлять:
«Чому робітники в шокорі,
Не йдуть до тих-же редакторів,
О право голосу — прохати!»...
Чому не хилять свої спини,
І з патріотами оттими,
Не вихваляють тих панів;
Що Україну обдурили,
Та проти неї запросили,
Війська німецьких дерунів!

Та ще й тому так нарікають
І на все горло скавуляють;
«Чому робітники оттії,
Ідуть о власних своїх силах»,
А на підвалах зогнили ти,
Не хочутъ труду покладати!...

**

Вкінци ще я такеє скажу;
Поки аж в гробі не поляжу, —
Буду те тямити одно, —
Що — ні кайзери — великані,
Ані князі, ані гетьмани, —
(Що все жилють з робучих мас)
Ані сучасні патріоти,
Не стануть з нами до робопі, —
Бо їх інтерес — проти нас!..

**

Тому то братя уважайте. —
На того бистрий позір дайте,
Хто хитро, кров народну пе;
Брататись з тим — нам не подягть ся
Що над робітником съмієть ви,
А патріота удає!...
(КОНЕЦЬ).

Трой, Н. Й. 28/6, 1918.

„Медитація псевдопатріота”

“Обніміте, брати мої,
Найменьшого брата”.

Шевченко.

„**О** бнімімо-ж ся братове!”
Знову клич роздав ся;
Чому-ж тепер найбільший брат
В кутку заховав ся?
Гей до праці! — Піднімайтесь
України діти,
І великі — менших братів
Щиро обніміте!
От так звучав клич братерський
Тут в чужій країні
До тих, що то ради служби
Ширили кириню.
Та нічого; — Клич пролетів
І знов стало тихо,
Тільки там десь за буфетом
Озвав ся на лихо
Якийсь голос.
Що за голос?

Чи се голос великого,
Чи малого брата?
Побачимо... Почуємо,
Шо буде казати...
Може справді великий брат
Руки простягає
До меншого, щоб обняти
Чи може згорджає?...
“Обніміти менших братів?!...
Голос відозвався;
“Ой, любенькі, що то я вже
Не наобнімався
Тих маленьких.
Обнімав я, обнімав я,
Тоді як платили
Як мое ім'я нівроку
З почестю съявили.
Було й за що обнімати,
Бо то річ велика.
Тоді то я й писав більше ,
Уживав язика.
Та нишечком міркував я,
Що они повірять
І ні за “се” ні за тес
Лаврами наділять,
Короною вкоронують,
Князем втитулують,
Й, булавою наділивши,
Гідність пошанують.
Але де там! Не хотіли
Мене вшанувати,

Щей до шуфлі — до роботи
Готові післати!
І кажете обнімати?
— Ні, таки не буду,
Бо я собі гоноровий,
Нехай знають люде!
— Як хочете (обніміте.)
А я граю пана
І з хлопами братати ся
Ніяк не пристану!

Сумні картини.

I.

То не степ широкий, дужий,
На шляху видніє,
То не вітер буйнесенький
По Вкраїні віє; —
То багнети смертоносні,
Шляхи закривають,
То жінщини на Вкраїні
Катів проклинають!

То не сонце промінисте
Над ланами съвітить,
І не камінь то у грудях
— Жаль болючий ціпить;
То хати — огнем — горючі,

Полум'єм палають
І у грудях нужні серця
З болю умлівають!

То не зоря вечірная
З неба виглядає,
То не місяць біолиций
На сьвіт позирає,
То жена — прощає мужа
В далеку дорогу,
То муж - батько покидає
Родину убогу!

То не пташки у садочку
Сумну піснь виводять,
То не ластівка — маленьких
До гніздочка зводить;
То діточки так ридають
В лихую годину,
То матінка кличе в хату
Дрібненьку родину!

II.

Там по полю, по широкім,
Стогін, стогне — віє,
Гук і стук, жите із смертію
Котить ся шаліє!
А в дубині, при долині
Огнем повіває,
Ніжна хатка в поломіню
Тріщить — догаряє!

“Діти мої” — кричить мати
Горе мені, горе!
Мушу з хати, вас дістати!...
Тай шубовсть — як в море
До хатини. Нещаслива!..
Хата затріщала, —
Крик зчинив ся, присли іскри,
Тай знов тихо стало...

III.

Повертали братовбійці
З кровавого бою,
Повертали, та витали
Села рідні, свої.
Розійшли ся по домівці,
Родину витають...
А він один через поле
Домів поспішає,
Понад річку, при долині...
От, от, власна хата,
От, от, вийде жінка мила,
Діти крикнуть: “Тату!...”
Підспішус — Що се?.. Боже!...
Пожарні руїни! —
Двоє старших, — а там жінка
І найменша дитина
У обіймах. Трохи глини
І попелу купа
Сам не вірить, скаменілій,
Очи стали слупом...

Взяв револьвер, в груди мірить,
Курок відтягає...
Піт кроплисний на долівку,
Струями стікає...
“За цісаря і за Бога”...
Проклята година!...
А — се буде за убійства
За мою родину!
Оглянув ся кругом себе,
На згарища купу,
Рух... Секунда... Гук роздав ся.
І сам упав трупом.

ТОВАРИШАМ.

До вас, товариші недолії,
Други в борбі в съятому ділі,
Взываю я: ступайте съміло.
Шляхом до людскости — до волі.
Ступаймо други мої съміло!

Шлях невигоди і терпіння,
Шлях переслідувань братами,
Хай буде сонцем перед нами,
Що стріне наші покоління,
Вільним народом — не рабами!

Скажімо съміло — куди йдемо,
За що поносим, труди й болі.
Скажімо съміло: "Ми з неволі,
Ідем і съвіт цілий ведемо
До правди, єдності і волі!"

А як кому прийдеть ся вмерти,
З кличем в устах: "Прощайте други,
Я вже свободний від наруги!..."
Там напись виросте нестертий:
"Він вже умер! Прощайте други!"

Як же не разом дійдем до ціли,
До правди, щастя, сили, волі,
Як съвіт цілий буде на волі;
Тоді ми збрую — стріли,
До гробу зложимо в спокою.

Тоді то в жертву, вже не крові,
Буде потрібно всему съвіту,
— Не днів, у нужді, пережитих;
А щиро — братньої любові,
Щоби братів — людий любити.

Весь съвіт!.. Наука, правда, воля,
Се чисто — людяна ідея,
Се діло важнє — съвятеє...
Съмілож други туди стремімо,
З огнем старого Промитея!

А як нам всім прийдеть ся вмерти,
На шляху нужди і недолі,
То внуки наші вже на волі,

Приймуть той съмілий крок — отверто,
По своїй думці — своїй волі!

Той съміло други йдім до бою,
Година вибила — спішімо!
Прапор скровавлений взнесімо!
Над съвіт могутньою дугою
І разом так вперед ідімо!

Вірте у сили свої.

Pуки робучії,
Сарця болючії,
Уми приспані у сні;
Вірте у здібности
Свої могучії —
Вірте в побіду — в борні!

Щиро — не злоюю,
Людства подобю,
Серце до серця, всі یраз!
Сонце вже блиснуло,
Громами приснуло,
Промінем съвітить для нас.

Съміло з охотою,
Спільно роботою,

Ми захищаємось самі;
Проч із буржуями,
— Грошо - полюями,
Вірте у сили свої!..

„Безпартійному”.

Iдеш і сам мабуть не знаєш,
Яким шляхом ти поступаєш...
У місті рух, народу много,
Ідуть богаті і убогі;
Пани в театри поспішають —
Убогі-ж ласки дожидають,
— Чи то в фабриці, чи на полю,
Та все сповняють дущих волю!..
Попи з амбон учать покори,
— Туманять душі, (душі хорі)
А ти один ідеш між ними, —
Се-б то між добрими і злими,
Та пісню свою їм співаєш, —
Часом хвалиш їх, часом лаєш!..

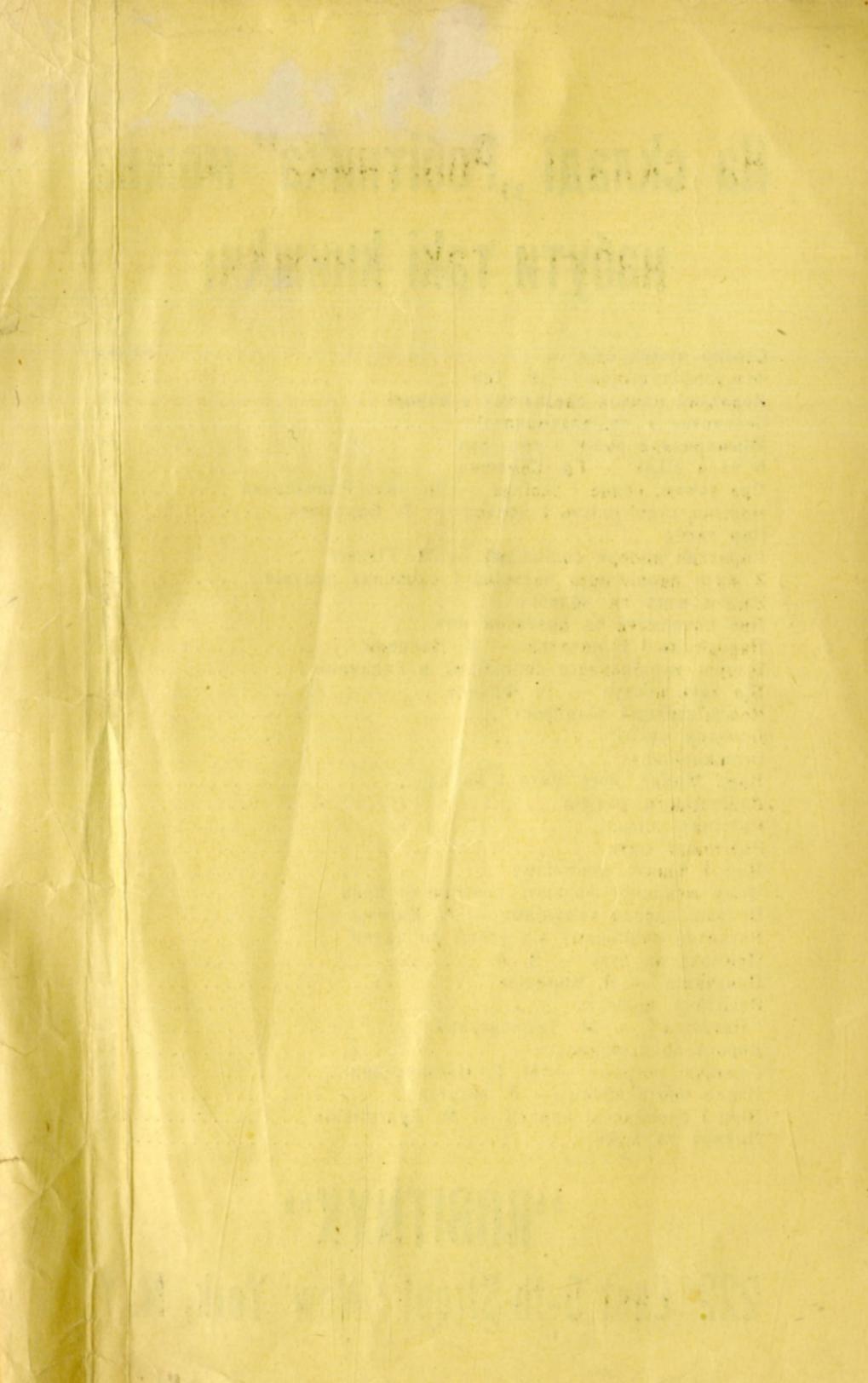

ЗМІСТ:

Предмова	М. Тарновський	стор. 3
“Патріоти”	„	„ 9
Епільог	„	„ 18
“Медитація псевдопатріота”	„	„ 23
Сумні картини	„	„ 25
Товаришам	„	„ 28
Вірте у сили свої	„	„ 30
Безпартійному	„	„ 31

54.536

На складі „Робітника” можна
набути такі книжки:

Словар чужих слів	\$2,00с
Філозофія штуки — Е. Тен	50
Короткий начерк соціалізму в оправі	50
Селянство і соціалдемократія	40
Міжнародний робіт. і соц. рух	40
В часи війни — Гр. Семешко	40
Про землю, сонце і звізді — Др. Іван Раковський	40
Новітня суспільна місія і церква — Т. Барташек	35
Цар голод	35
Короткий начерк соціалізму — М. Гілкіт	35
З життя першістного человека і сучасних дикунів	35
З ким взявся чоловік	25
Про походження та розвиток мов	25
Народність і її початки — К. Кавцій	25
Історія українського соціалізму в Галичині	25
Що таке поступ — Ів. Франка	25
Комуністичний Маніфест	25
Початки релігії	20
Інтернаціонал	20
Карл Маркс, його життя і наука	15
Соціалізм а релігія	15
Робітничі пісні	15
Робітниця мати	15
Ціль і поняття соціалізму	15
Чому жінки жадають політичних прав	15
Основні засади комунізму — Ф. Енгельс	15
Розвиток соціалізму від утопії до науки	15
Промова на суді — В. Л.	15
Продукція — Н. Каришев	10
Релігійна пошестъ	10
“Патріоти” — М. Тарновський	10
Дорога до свідомості	10
Галицькі погроми — М. Г. Цеглинський	10
Кляса против кляси — Л. Мартов	5
Віра і громадські справи — М. Драгоманів	5
Павуки та мухи	3

“ROBITNYK”

222 East 5-th Street New York, N.Y.

2006

THE ROBITNYK PUBL. & PRINTING CO., Inc.
222 East 5-th Street, New York, City.

1918

ВИДАНС УКРАЇНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ АМЕРИ-
КАНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

ЦІНА 10. ЦЕНТІВ.

NEW YORK, N. Y., U. S. of A.